Załącznik nr 3
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe - studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 41/2026 Senatu AJP
z dnia 23 czerwca 2026 r.

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D1.ABiPP

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**System ochrony osób i mienia w RP**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/~~specjalizacja~~	**Administrowanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Waldemar Kaak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/15**	**II/III**	**3**
ćwiczenia	**15/12**	**II/III**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z prawoznawstwa

4. Cele kształcenia

C1 – przekazanie wiedzy z zakresu podstaw prawnych i organizowania systemu ochrony osób i mienia z uwzględnieniem komercjalizacji usług w tym zakresie.

C2 – przekazanie wiedzy z zakresu współdziałania organów państwa, organów samorządowych i komercyjnych w organizowaniu skutecznej ochrony osób i mienia, zwrócenie uwagi na konflikty interesów

C3 – zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń w obszarze ochrony osób i mienia.

C4 - zdobycie umiejętności dokonywania wyboru form i metod ochrony osób i mienia uwzględniając kryteria prawne i społeczne otoczenia.

C5 - Wykształcenie zdolności przewidywania i racjonalnego myślenia w procesie planowania systemów ochronnych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		

W_01	Ma rozszerzoną wiedzę na temat systemu organizacji ochrony osób i mienia w Polsce, oraz wzajemnych relacji pomiędzy podmiotami komercyjnymi a podmiotami państwowymi i samorządowymi	K_W02
W_02	Ma pogłębioną wiedzę na temat systemu funkcjonowania ochrony osób i mienia w Rzeczypospolitej Polskiej.	K_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk występujących w obszarze bezpieczeństwa i potrafi je diagnozować	K_U04
U_02	Potrafi wykorzystać twórczo modele i zasady taktyczne stosowane w systemach ochronnych	K_U05
U_03	Potrafi przewidywać ewentualne sytuacje kryzysowe i właściwie dobierać środki administracyjne i techniczne	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Potrafi projektować i kierować systemami ochronnymi, właściwie współdziałać z innymi podmiotami administracji publicznej, oraz policją	K_K06 K_K08

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia**	1	1
W1	Prawne podstawy funkcjonowania ochrony osób i mienia w Rzeczypospolitej Polskiej	3	2
W2	Komercjalizacja usług w zakresie ochrony osób i mienia	4	1
W3	Wymogi w stosunku do osób zatrudnionych w agencjach ochrony osób i mienia	2	1
W4	Planowanie systemu ochrony instytucji	8	4
W5	System tworzenia wewnętrznych służb ochrony	4	2
W6	Podstawy taktyki ochronnej obiektów stałych	4	2
W7	Podstawy taktyki ochronnej osób (VIP)	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Fizyczne i elektroniczne metody ochrony obiektów	4	3
C2	Taktyka ochrony osób	4	3
C3	Metodyka opracowania dokumentacji	4	3
C4	Plan ochrony obiektu i konwojowania	3	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy)	Laptop, projektor multimedialny
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Laptop, projektor multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**----------**	**P2 – Zaliczenie** (pisemne w formie testowej zamkniętej)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć **F5 – ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P2	F2	F5
W_01	x		x
W_02	x		x
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	x
K_01		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca - ćwiczenia:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)
Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.

Ocena podsumowująca – wykład
Ocena ze sprawdzianu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**45**	**27**
Praca własna studenta:		
przygotowanie do zaliczenia	10	17
przygotowanie do ćwiczeń	10	17
zapoznanie z literaturą	10	14
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Hołyst B., *Bezpieczeństwo społeczeństwa*, Warszawa 2015.
2. Hapoński M., *Poradnik dla branży ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia*, Warszawa 2015.
3. Hapoński M., *Organizacja ochrony osób i mienia oraz dokumentowanie działań ochronnych*, Warszawa 2003.
4. Chałubińska-Jentkiewicz K., Kurek, J. (red), *Ustawa o ochronie osób i mienia. Komentarz*, Warszawa 2020.
5. Akty prawne związane z ochroną mienia i osób.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Radziejowski R., *Ochrona osób i mienia*, Warszawa 2013.
2. Krogulec R., *Ustawa o ochronie osób i mienia*, Warszawa 2015.
3. Jabłońska-Bonca J., *Prywatna ochrona bezpieczeństwa,* Warszawa 2017.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Waldemar Kaak
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	wkaak@wp.pl
podpis	Waldemar Kaak
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D2.ABiPP

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Bezpieczeństwo ekonomiczne**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/~~specjalizacja~~	**Administrowanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**Dr Mariusz Macudziński**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15/9**	**II/III**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza podstawowa z zakresu systemów politycznych i funkcjonowania rynku

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu bezpieczeństwa ekonomicznego państwa.

C2 - Rozwinięcie u studenta umiejętności analizowania aktualnych procesów makroekonomicznych w kontekście bezpieczeństwa ekonomicznego.

C3 - Wykształcenie potrzeby uczenia się przez całe życie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktur systemu bezpieczeństwa w kontekście bezpieczeństwa ekonomicznego oraz zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady w tym zakresie.	K_W03 K_W11
W_02	Student zna i rozumie współczesne procesy makroekonomiczne i relacje między podmiotami na rynku oraz dostrzega ich znaczenie dla bezpieczeństwa państwa.	K_W05

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student analizuje współczesne procesy makroekonomiczne w kontekście bezpieczeństwa państwa.	K_U02
U_02	Student interpretuje działania, procedury i dokumenty podmiotów na rynku w kontekście bezpieczeństwa państwa, a także uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji.	K_U05 K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę ciągłego uczenia się, a także potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę.	K_K02 K_K12
K_02	Student rozumie i akceptuje funkcjonowanie w zróżnicowanym środowisku oraz wykazuje tolerancję wobec innych.	K_K09 K_K11

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
W1	Bezpieczeństwo ekonomiczne - podstawowe pojęcia.	2	1
W2	Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa ekonomicznego państwa.	2	1
W3	Instytucjonalny wymiar bezpieczeństwa ekonomicznego państwa.	2	1
W4	Globalizacja a bezpieczeństwo ekonomiczne państwa.	2	2
W5	Kryzys ekonomiczny a bezpieczeństwo ekonomiczne państwa.	2	1
W6	Polska w międzynarodowym systemie ekonomicznym - uwarunkowania bezpieczeństwa.	2	1
W7	Mechanizmy agresji ekonomicznej. Wojny handlowe.	1	0,5
W8	Rynki finansowe a bezpieczeństwo ekonomiczne państwa.	1,5	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca:** wykład informacyjny, **M2 – Metoda problemowa:** wykład problemowy połączony z dyskusją	Laptop, projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** **–** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**----------**	**P2 – Zaliczenie** (pisemne w formie opisowej)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład
	P2
W_01	x
W_02	x
U_01	x
U_02	x
K_01	x
K_02	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena podsumowująca – wykład
Ocena ze sprawdzianu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**15**	**9**
Praca własna studenta:		
przygotowanie do zaliczenia	4	5
zapoznanie z literaturą	6	11
suma godzin:	**25**	**25**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Urbaniec M., Kosała M., Czaja I., *Bezpieczeństwo ekonomiczne: polityka, finanse i innowacje*, Warszawa 2020.
2. Płaczek J., (red.), *Współczesna wojna handlowo-gospodarcza*, Warszawa 2015.
3. Płaczek J., (red.), *Ekonomika bezpieczeństwa państwa w zarysie*, Warszawa 2014.
4. Raczkowski K., *Bezpieczeństwo ekonomiczne. Wyzwania dla zarządzania państwem*, Warszawa 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. *Zmieniająca się Unia Europejska*, red. E. Lesiewicz, Poznań 2015.
2. Jagusiak B., *Bezpieczeństwo socjalne współczesnego państwa*, Warszawa 2015.

3. Marcinkowski T., *Kryzys ekonomiczny w strefie euro i jego polityczne implikacje dla Polski i Unii Europejskiej*, „Studia i Prace Instytutu Ekonomicznego - Przedsiębiorczość na pograniczu - wybrane problemy"2012 nr 4.
4. Marzęda-Młynarska K., *Globalne zarządzanie bezpieczeństwem żywnościowym na przełomie XX i XXI wieku*, Warszawa 2014.
5. Księżopolski K., *Bezpieczeństwo ekonomiczne w perspektywie politologicznej*, Warszawa 2012.
6. Księżopolski K. M., *Bezpieczeństwo ekonomiczne*, Warszawa 2011.
7. Śmiałek K., Śmiałek W., *Bezpieczeństwo ekonomiczne wymiar narodowy i międzynarodowy,* Warszawa 2019.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	prof. dr hab. inż. Marian Malicki
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	mmalicki17@wp.pl
podpis	
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D3.ABiPP

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Terroryzm a bezpieczeństwo narodowe**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł~~/specjalizacja~~	**Administrowanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Maciej Tołwiński**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/15**	**II/III**	**3**
ćwiczenia	**15/12**	**II/III**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość podstaw teorii bezpieczeństwa

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa.

C2 - Przekazanie wiedzy o strukturze i o współzależnościach między elementami systemu bezpieczeństwa z uwzględnieniem konieczności jego analizy.

C3 - Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa.

C4 - Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa.

C5 - Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania.

C6 - Wykształcenie krytycznego podejścia oraz zdolności przewidywania i interpretacji obserwowanych zjawisk społecznych, racjonalnego myślenia i przedsiębiorczego działania.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

WIEDZA		
W_01	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.	K_W07
W_02	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
U_02	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	K_U07
U_03	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Potrafi interpretować społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje.	K_K09

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia**	0,5	0,5
W1	Terroryzm – istota i cechy.	6	2,5
W2	Terroryzm w Europie w XX wieku.	6	3
W3	Geneza i cechy islamskiego terroryzmu.	6	3
W4	Globalna wojna z terroryzmem.	6	3
W5	Udział Polski w globalnej wojnie z terroryzmem.	5,5	3
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.** Terroryzm regionalny – Hamas, Hezbollach, grupy czeczeńskie.	4	3
C2	Terroryzm globalny – Al Kaida.	4	3
C3	Dążenie do własnej państwowości (odrodzenia Kalifatu) – Daesh.	4	3
C4	Propaganda organizacji terrorystycznych.	3	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy, wykład z elementami dyskusji)	Projektor multimedialny
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe: analiza referatów przedstawionych przez studentów; ćwiczenia kreacyjne: przygotowanie prezentacji, przygotowanie referatu)	Projektor multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**----------**	**P1 – Egzamin** (pisemny w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F1 – sprawdzian** (ustny) **F2 – obserwacja/aktywność** (przygotowanie do zajęć, sprawdzenie czytania kanonu lektur) **F4 – wypowiedź/wystąpienie** (dyskusja, opis prezentacji multimedialnej, omówienie referatu problemowego)	Ocena podsumowująca jest sumą ocen formujących.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	F4
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
U_03	x	x	x	x
K_01			x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca - ćwiczenia:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.

Ocena podsumowująca – wykład Ocena ze egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg. R > 91% bardzo dobry (5,0) R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5) R > 71% ÷ 80% dobry (4,0) R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5) R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0) R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**45**	**27**
Praca własna studenta:		
przygotowanie do zajęć	5	10
przygotowanie prezentacji	5	10
przygotowanie do egzaminu	10	13
zapoznanie z literaturą	10	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Jamsheer H. A., *Historia powstania Islamu jako doktryny społeczno-politycznej*, Warszawa 2009; 2. Larroque A. C., *Geopolityka fundamentalizmów muzułmańskich*, Warszawa 2015; 3. Wojciechowski S., Osiewicz P., *Zrozumieć współczesny terroryzm. Wybrane aspekty fenomenu*, Warszawa 2017.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Cockburn P., *Państwo Islamskie*, Warszawa 2015; 2. Hanne O., Flichy de La Neuville T., *Państwo Islamskie. Geneza nowego kalifatu*, Warszawa 2015; 3. Klein, G. *Propaganda Daesh*, „Przegląd strategiczny" 9/2016; 4. Wasiuta O., Wasiuta S. Mazur P., *Państwo islamskie ISIS Nowa twarz ekstremizmu*, Warszawa 2018. 5. Aleksandrowicz T., Bógdał-Brzezińska A., Gryz J., Oleksiewicz I., Ostasz G., *Terroryzm i cyberterroryzm jako największe wyzwanie bezpieczeństwa współczesnego państwa,* Warszawa 2016.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Grzegorz Klein
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2025 r.
dane kontaktowe (e-mail)	gklein@ajp.edu.pl
podpis	
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D4.ABiPP

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Prawne podstawy funkcjonowania państwa w stanach nadzwyczajnych**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/~~specjalizacja~~	**Administrowanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Krzysztof Gorazdowski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/18**	**II/III**	**4**
ćwiczenia	**30/18**	**II/III**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu historii, nauk o obronności, o społeczeństwie oraz wiedza o języku polskim na poziomie studiów I stopnia

4. Cele kształcenia

C1 - przekazanie wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do funkcjonowania państwa w stanach nadzwyczajnych oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.

C2 - przekazanie kompleksowej wiedzy z zakresu struktur i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa.

C3 - przekazanie wszechstronnej wiedzy z zakresu nauk społecznych oraz różnych gałęzi prawa w wymiarze przydatnym w działalności instytucji, służb, inspekcji i innych jednostek organizacyjnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.

C4 - zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa.

C5 - zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa.

C6 - zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania.

C7 - Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.

C8 - Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.

C9 - Przygotowanie do uczestnictwa w projektach związanych z bezpieczeństwem.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań w naukach społecznych, ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.	K_W01
W_02	Ma rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego.	K_W02
W_03	Ma wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
U_02	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	K_U07
U_03	Samodzielnie wybiera i stosuje właściwy dla sytuacji kryzysowej i zagrożenia bezpieczeństwa sposób postępowania, potrafi dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych.	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	K_K13
K_02	Biorąc udziału w życiu społecznym oddziałuje na proces uczenia się innych osób.	K_K01
K_03	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa.	K_K10

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
W1	System Bezpieczeństwa Narodowego RP.	3	2

W2	Podstawy prawne systemu bezpieczeństwa państwa.	4	3
W3	Organy władzy w Polsce i ich zadania w zakresie bezpieczeństwa.	4	2
W4	Zasady działania organów władzy w czasie stanów nadzwyczajnych	4	2
W5	Zarządzanie kryzysowe w stanach nadzwyczajnych	4	2
W6	Rola samorządów gminnego, powiatowego i wojewódzkiego w stanach nadzwyczajnych.	4	2
W7	Wybrane regulacje prawne i organizacja działań administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych.	4	2
W8	Prawne aspekty zachowań podczas stanów nadzwyczajnych.	2,5	2,5
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
C1	Strategia Bezpieczeństwa Narodowego.	3	2
C2	Typologia zagrożeń bezpieczeństwa narodowego.	3	2
C3	Zasady wprowadzania stanów nadzwyczajnych	4,5	2,5
C4	Zasady działania organów władzy w czasie stanu wojennego	3	2
C5	Kompetencje NDSZ w czasie stanu wojennego	4	3
C6	Zasady działania organów władzy publicznej w czasie stanu wyjątkowego	4	2
C7	Zasady działania organów władzy w czasie stany klęski żywiołowej	4	2
C8	Ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela w czasie stanów nadzwyczajnych.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor multimedialny, system informacji prawnej
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Internetowy wykaz aktów prawnych

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**----------**	**P1 – Egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny w formie testowej)	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

	F2 – Obserwacja/aktywność (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji).	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	F5
W_01	x	x	x	
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x
U_01	x	x		x
U_02	x	x	x	
U_03	x	x	x	x
K_01		x		x
K_02		x	x	
K_03		x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca - ćwiczenia:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.

Ocena podsumowująca – wykład
Ocena ze egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**60**	**36**
Praca własna studenta:		
przygotowanie referatu	5	10
przygotowanie rozwiązania zadania	5	5
przygotowanie do sprawdzianu	5	15
przygotowanie do egzaminu	8	18
zapoznanie z literaturą	17	16
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kurzępa E., *Stany nadzwyczajne w polskim porządku prawnym*, Rzeszów 2017.
2. Nowak M., Nowak E., *Zarys teorii bezpieczeństwa narodowego*, Warszawa 2015.

Akty prawne obowiązkowe:

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku, Dz.U.1997.78.483.
2. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 roku *o stanie wojennym oraz kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej*, Dz.U.2017.1932.
3. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 roku o stanie klęski żywiołowej, Dz.U.2017.1897.
4. Ustaw z dnia 21 czerwca 2002 roku o stanie wyjątkowym, Dz.U.2017.1928.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Chmielnicki P. (red.), *Konstytucyjny system władz publicznych*, Warszawa 2015.
2. Gryz J., *Strategia bezpieczeństwa narodowego Polski*, Warszawa 2013.
3. Kitler W., *Bezpieczeństwo narodowe RP, podstawowe kategorie, uwarunkowania, system*, Warszawa 2011.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Krzysztof Gorazdowski
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	kgorazd@interia.pl
podpis	Krzysztof Gorazdowski
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D5.ABiPP

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Bezpieczeństwo stosunku pracy w Polsce i UE**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł~~/specjalizacja~~	**Administrowanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Katarzyna Samulska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/15**	**II/III**	**3**
ćwiczenia	**15/12**	**II/III**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu prawoznawstwa

4. Cele kształcenia

C1 - Zaznajomienie z podstawowymi pojęciami i instytucjami bezpieczeństwa pracy, z uwzględnieniem regulacji UE.

C2 - Przekazanie wiedzy na temat instytucji kontrolujących bhp oraz zakresie odpowiedzialności za naruszenie bhp.

C3 - Nabycie umiejętności właściwej interpretacji przepisów prawnych z zakresu bezpieczeństwa pracy.

C4 - Nabycie umiejętności samodzielnego poszukiwania rozwiązań prawnych odnoszących się do prostych stanów faktycznych dotyczących stopnia przestrzegania bhp.

C5 - Rozpoznawanie skutków naruszenia regulacji dotyczących bhp.

C6 - Zrozumienie roli i sposobu funkcjonowania bezpieczeństwa pracy, wyrażające się przede wszystkim w umiejętności prawidłowego zachowania w pracy zawodowej w rożnych rolach w obrębie danej organizacji (przełożonego, podwładnego).

C7 - Nabycie umiejętności współdziałania w grupie, niezależnie od jej struktury i zadań, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania standardów bezpieczeństwa pracy.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna elementarną terminologię używaną w bezpieczeństwie pracy oraz instytucje pokrewne.	K_W02
W_02	Ma podstawową wiedzę o normach i regułach prawnych kształtujących relacje w zakresie bhp.	K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi zdobywać wiedzę teoretyczną z zakresu bezpieczeństwa pracy, a następnie efektywnie stosować ją w praktyce.	K_U01 K_U06
U_02	Potrafi diagnozować podstawy odpowiedzialności z tytułu naruszenia bhp.	K_U06
U_03	Rozpoznaje instytucje zajmujące się kontrolą bhp i sposób ich funkcjonowania.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Potrafi współdziałać i pracować w grupie z poszanowaniem standardów bezpieczeństwa pracy odnoszących się do relacji pracownik-pracownik i pracownik- pracodawca, pracownik – inne podmioty, pracodawca – inne podmioty.	K_K01 K_K03
K_02	Umie uczestniczyć w działaniu organizacji w rożnych rolach, zarówno wykonawczych, jak i kierowniczych i w swoim postępowaniu kieruje się standardami bezpieczeństwa pracy.	K_K04
K_03	Jest przygotowany do zdefiniowania własnych kompetencji oraz kompetencji innych osób określających ich miejsce i rolę na rynku pracy oraz dylematów związanych z wykonywanym zawodem.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
W1	Rola bezpieczeństwa pracy w zapewnieniu ogólnego bezpieczeństwa	4	1,5
W2	Mechanizmy zapewnienia bezpieczeństwa pracy	4,5	2
W3	Instytucje kontrolujące standardy bezpieczeństwa pracy	4	2
W4	Sankcje karne za niezapewnienie bezpieczeństwa pracy	4	2
W5	Sankcje cywilne za niezapewnienie bezpieczeństwa pracy	4	2
W6	Standardy bezpieczeństwa pracy w wymiarze technicznym	5	3
W7	Standardy bezpieczeństwa pracy w wymiarze społecznym	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych

C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
C1	Przyczyny podjęcia interwencji państwa w sferę stosunku pracy.	2	2
C2	Środki prawne stosowane przez ustawodawcę wymuszające utrzymanie bezpieczeństwa pracy.	2	2
C3	Instrumenty instytucji kontrolnych w zakresie egzekwowania bezpieczeństwa pracy.	2,5	1,5
C4	Zakres odpowiedzialności karnej za naruszenie bezpieczeństwa pracy.	2	2
C5	Zakres odpowiedzialności cywilnej za nieprzestrzeganie bhp.	2	2
C6	Analiza regulacji prawnych zapewniających bhp w wymiarze technicznym.	2	1
C7	Ochrona przeciwpożarowa w stosunkach pracy.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor.
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Projektor.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**----------**	**P2– Zaliczenie** (pisemne w formie Opisowej)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny w formie opisowej) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P2	F1	F2
W_01	x		x
W_02	x	x	x
U_01	x		x
U_02	x	x	
U_03	x		x
K_01		x	x
K_02		x	x

K_03		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca - ćwiczenia:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.

Ocena podsumowująca – wykład
Ocena ze sprawdzianu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**45**	**27**
Praca własna studenta:		
przygotowanie referatu	8	15
przygotowanie do sprawdzianu	5	11
zapoznanie z literaturą	17	22
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. *Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych w pigułce*, Warszawa 2020. 2. Tomaszewska E., *BHP w zakładach pracy. Zagadnienia prawne i praktyczne*, Warszawa 2014.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Brzozowski A., *Priorytety UE w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2014-2020*, „Bezpieczeństwo Pracy" 2015 nr 1. 2. Farin K., Młodzka-Stybel A., *Europejskie spojrzenie na bezpieczeństwo i higienę pracy*, „Bezpieczeństwo Pracy" 2015 nr 1. 3. Iżycka-Rączka M., Rączka K., *Kodeks pracy ze schematami,* Warszawa 2020. 4. Jaśkowski K., *Meritum Prawo Pracy 2024,* Warszawa 2024.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Katarzyna Samulska
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	ksamulska@ajp.edu.pl
podpis	
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D6.ABiPP

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/~~specjalizacja~~	**Administrowanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Waldemar Kaak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/16**	**II/IV**	**4**
ćwiczenia	**30/20**	**II/IV**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z teorii bezpieczeństwa narodowego oraz znajomość przepisów i procedur zarządzania kryzysowego

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu problematyki dotyczącej bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej państwa.

C2 - Zdobycie umiejętności kwalifikowania obiektów zaliczanych do infrastruktury krytycznej.

C3 - Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązania problemów i zadań z zakresu infrastruktury.

C4 - Zdobycie umiejętności analizowania zagrożeń wpływających na bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej.

C5 - Rozwinięcie wrażliwości studenta na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.

C6 - Rozumienie potrzeby uzupełniania wiedzy i doskonalenia umiejętności w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, wykazuje chęci poznania wpływu stanu infrastruktury na bezpieczeństwo państwa.

C7 - Przygotowanie do twórczego współdziałania i pracy w grupie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

WIEDZA		
W_01	Student posiada wiedzę na temat klęsk żywiołowych i katastrof technicznych oraz ich skutków dla ludności, mienia, infrastruktury i środowiska.	K_W03
W_02	Student rozumie istotę infrastruktury krytycznej w państwie.	K_W03
W_03	Student wie jak wyjaśnić zadania i uprawnienia organów i pomiotów uczestniczących w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej.	K_W03
W_04	Zna kryteria różnicowania oraz charakterystyki systemów infrastruktury krytycznej państwa.	K_W07
W_05	Zna zasady przygotowania i prowadzenia ochrony infrastruktury krytycznej państwa.	K_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Analizuje zagrożenia i buduje scenariusz ich wystąpień na określonym terytorium.	K_U04
U_02	Prawidłowo posługuje się normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej.	K_U05
U_03	Przygotowuje w formie prezentacji multimedialnej zagadnienia z zakresu infrastruktury krytycznej, w sposób właściwy interpretuje proponowaną literaturę.	K_U06
U_04	Uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej.	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student identyfikuje się ze społecznością lokalną, poczuwa się do odpowiedzialności za jej bezpieczeństwo.	K_K01 K_K08
K_02	Student aktywnie uczestniczy w dyskusji prowadzonej w atmosferze szacunku i po-szanowania poglądów, wyciąga wnioski z dyskusji, które pozwalają na ustalanie przyszłych priorytetów działania istotnych dla pracy zawodowej w sferze bezpieczeństwa.	K_K05 K_K06
K_03	Student jest przygotowany do twórczego działania w grupie.	K_K03, K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
W1	Infrastruktura krytyczna (IK)- pojęcie i zakres.	4,5	2
W2	Akty prawne regulujące ochronę obiektów w RP	4	2
W3	Obiekty ważne dla obronności i bezpieczeństwa państwa.	4	2
W4	Obowiązkowa ochrona obiektów.	4	3
W5	Plan ochrony obiektu zaliczanego do infrastruktury krytycznej.	4	3
W6	Współczesne zagrożenia dla infrastruktury krytycznej.	5	1,5
W7	Aktualny stan prawny i organizacyjny IK – perspektywy rozwoju.	4	2

	Razem liczba godzin wykładów	30	16

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
C1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z treścią ćwiczeń, podanie literatury przedmiotu.	2,5	2
C2	Kwalifikowanie obiektów do infrastruktury krytycznej	3	1,5
C3	Identyfikacja zewnętrznych i wewnętrznych zagrożeń dla IK.	4	2
C4	Podstawy prawne ochrony infrastruktury krytycznej.	2	2
C5	Infrastruktura krytyczna w zapewnieniu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	2	2
C6	Organy i pomioty uczestniczce w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej.	2	2
C7	Charakterystyka systemów infrastruktury krytycznej.	4	2
C8	Przygotowanie i prowadzenie ochrony infrastruktury krytycznej.	4	2
C9	Identyfikacja zagrożeń i budowa scenariusza ich wystąpień na określonym terytorium.	4	2
C10	Zajęcia podsumowujące przedmiot – zaliczenie na ocenę.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	20

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor, komputer
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe – analiza przepisów prawa, analiza przykładów i stanów faktycznych, przygotowanie dokumentów w formie pisemnej opartej na wcześniej ustalonych założeniach)	Projektor, komputer, druki, teksty stanów faktycznych, formularze

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**----------**	**P1 – Egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych).	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	F5
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x		x
W_04	x	x		x
W_05	x	x		x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
U_03		x	x	x
U_04				x
K_01		x	x	x
K_02		x	x	x
K_03				x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca - ćwiczenia:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.

Ocena podsumowująca – wykład
Ocena ze egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**60**	**36**
Praca własna studenta:		
przygotowanie do analizy i rozstrzygania stanów faktycznych	5	12
przygotowanie do egzaminu	10	15
przygotowanie do opracowania dokumentów przydatnych w pracy zawodowej	5	15
zapoznanie z literaturą	20	22
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Piątek Z., Letkiewicz A., *Terroryzm a infrastruktura krytyczna państwa*, Szczytno 2010.
2. Lidwa W., Krzeszowski W., Wiącek W., Kamiński P., *Ochrona Infrastruktury Krytycznej*, Warszawa 2012.
3. *Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej*, Warszawa 2013.
4. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm. zwana dalej: ustawą o zarządzaniu kryzysowym.
5. Tyburska A., *Ochrona infrastruktury krytycznej*, Szczytno 2010.
6. Wiśniewski M., *Zarządzanie sytuacyjne bezpieczeństwem infrastruktury krytycznej państwa*, Warszawa 2019.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Lach Z., Skrzyp J., Łaszczuk A., *Problemy obronności i bezpieczeństwa państwa oraz wynikające z tego konflikty i ograniczenia rozwoju przestrzennego*, Warszawa 2012.
2. Maciejewski R., *Ochrona infrastruktury krytycznej - narracje prawne i politologiczne,* Warszawa 2019.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Waldemar Kaak
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	wkaak@wp.pl
podpis	Waldemar Kaak
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D7.ABiPP

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Zagrożenia cywilizacyjne**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/~~specjalizacja~~	**Administrowanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Łukasz Budzyński**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**45/27**	**II/IV**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza w zakresie socjologii i bezpieczeństwa

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych.

C2 - Przekazanie wiedzy z zakresu udziału jednostki w kształtowaniu zagrożeń cywilizacyjnych.

C3 - Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych w zakresie zagrożeń cywilizacyjnych.

C4 - Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania.

C5 - Wykształcenie krytycznego podejścia oraz zdolności przewidywania i interpretacji obserwowanych zjawisk społecznych, racjonalnego myślenia.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
WIEDZA		

W_01	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych bezpieczeństwa.	K_W07
W_02	Wykorzystuje odpowiednie modele teoretyczne do opisów i analizowania zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa.	K_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne w zakresie zagrożeń cywilizacyjnych.	K_U01
U_02	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla współczesnych społeczeństw.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Potrafi interpretować społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje.	K_K09
K_02	Potrafi zracjonalizować działania jednostek i grup społecznych w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych.	K_K15

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów)

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
C1	Typologia zagrożeń cywilizacyjnych.	4	2
C2	Kultura ryzyka w społeczeństwie późnej nowoczesności	3,5	3,5
C3	Kryzys zaufania wobec autorytetów i wiedzy eksperckiej	7	4
C4	Modernizacja refleksyjna a niepokoje tożsamościowe.	7	4
C5	Wizja natury ludzkiej w kontekście rozwoju nauki.	7	4
C6	Rewolucja cyfrowa i nowe wyzwania.	7	4
C7	Społeczeństwo nadzoru. Nowoczesne formy nadzoru.	7	3
C8	Zagrożenia ekologiczne.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące: metoda przypadków (case study), pytania i odpowiedzi); **M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia praktyczne – czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza dokumentacji dotyczącej określonego stanu faktycznego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, analiza referatów/prezentacji przedstawionych przez studentów)	projektor, sprzęt multimedialny, tablica.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F5 – Ćwiczenie praktyczne** (przygotowanie projektu w oparciu o konkretne założenia)	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	F2	F3	F5
W_01	x	x	x
W_02	x	x	x
U_01	x	x	x
U_02	x	x	x
K_01	x	x	x
K_02		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca - ćwiczenia:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych

Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**45**	**27**
Praca własna studenta:		
przygotowanie referatu	10	17
przygotowanie do zaliczenia	10	16
zapoznanie z literaturą	10	15
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Beck U., Giddens A., Lash S., *Modernizacja refleksyjna*, Warszawa 2009.
2. Beck U., *Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności*, Warszawa 2004.
3.Bobryk J., *Transhumanizm, cognitive science i wyzwania dla nauk społecznych*, „Studia Socjologiczne" 2014 nr 3 (214).
4. Domaradzki J., *Genetyka, esencjalizm i tożsamość*, „Studia Socjologiczne" 2017 nr 1 (224).
5. Giddens A., *Nowoczesność i tożsamość. „Ja" i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności*, Warszawa 2002.
6. Sztompka P., *Socjologia zmian społecznych*, Kraków 2005.
7. Zybertowicz A., Grutowski M., Tamborska K., Trawiński M., Waszewski J., *Samobójstwo Oświecenia? Jak neuronauka i nowe technologie pustoszą ludzki świat*, Kraków 2015.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bauman Z., *Ponowoczesność jako źródło cierpień*, Warszawa 2000.
2. Fukuyama F., *Ostatni człowiek*, Warszawa 1997.
3. *Nowe media w komunikacji społecznej XX wieku*, red. M. Hopfinger, Warszawa 2002.
4. Scruton R., *Zielona filozofia. Jak poważnie myśleć o naszej planecie*, Poznań 2017.
5. Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2007.
6. Ankiersztejn-Bartczak M., *Zagrożenia cywilizacyjne XXI wieku,* Warszawa 2020.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Łukasz Budzyński
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	lbudzynski@ajp.edu.pl
podpis	Łukasz Budzyński
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D8.ABiPP

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Ochrona praw człowieka w stanach nadzwyczajnych**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/~~specjalizacja~~	**Administrowanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Bogna Wach**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30/18**	**II/IV**	**4**
ćwiczenia	**30/18**	**II/IV**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu praw człowieka i prawa konstytucyjnego

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów ze znaczeniem wiedzy o prawach człowieka w stanach nadzwyczajnych.
C2 - Zapoznanie studentów z ograniczeniami praw człowieka w sytuacjach nadzwyczajnych.
C3 – Umiejętność opisania i wyjaśnienia ograniczenia praw człowieka w stanach nadzwyczajnych.
C4 – Zdobycie znajomości przepisów dotyczących praw człowieka i ich ograniczeń w stanach nadzwyczajnych.
C5 – Zrozumienie i docenienie znaczenie praw człowieka oraz ich ograniczenia w stanach nadzwyczajnych.
C6 – Zrozumienie i docenienie znaczenie działania organów państwa w sposób zgodny z prawem.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Posiada wiedzę z zakresu praw człowieka i rozumie ich znaczenie w demokratycznym państwie prawa i współczesnym świecie.	K_W01, K_W02 K_W03, K_W07 K_W08

W_02	Posiada wiedzę o działaniach i zakresie kompetencji demokratycznego państwa w zakresie przestrzegania praw człowieka i ich ograniczeniu w szczególnych sytuacjach jakimi są stany nadzwyczajne.	K_W01, K_W02 K_W03, K_W07 K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student analizuje i interpretuje przepisy prawa w zakresie praw człowieka oraz stanów nadzwyczajnych w zakresie prawa krajowego i międzynarodowego.	K_U01, K_U06 K_U12
U_02	Student rozwiązuje problemy dotyczące praw człowieka i ich ograniczeń w oparciu o przepisy prawa.	K_U01, K_U06 K_U12
U_03	Student przygotowuje pracę w formie eseju na temat stanów nadzwyczajnych i przyczyn oraz uzasadnienia w stanach nadzwyczajnych.	K_U01, K_U06 K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie znaczenie praw człowieka i ich przestrzegania we współczesnym państwie i świecie.	K_K01, K_K11 K_K12, K_K13
K_02	Student rozumie znaczenie praw człowieka i konieczność ich ograniczania w stanach nadzwyczajnych.	K_K02, K_K11 K_K12, K_K13

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
W1	Podstawowe pojęcia związane z prawami człowieka i ich źródłami.	2,5	1,5
W2	Rodzaje i specyfika stanów nadzwyczajnych i uregulowania prawne z nimi związane	4	2
W3	Specyfika odmiennego funkcjonowania państwa w warunkach stanów nadzwyczajnych, w szczególności o nowych zasadach działania organów władzy publicznej, ich wzajemnych relacjach i uprawnieniach	4	3
W4	Ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela stosowanych w stanach nadzwyczajnych, a także o różnicach w tym zakresie występujących między stanem klęski żywiołowej, stanem wyjątkowym i stanem wojennym; ma wiedzę o zabezpieczeniach chroniących przed nadużywaniem ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela funkcjonujących w prawodawstwie krajowym i międzynarodowym	8	5
W5	Zabezpieczenia chroniące przed nadużywaniem ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela funkcjonujących w prawodawstwie krajowym i międzynarodowym.	6	3
W6	Prawa człowieka i ich ograniczenia w przypadku wojny.	5	3
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	4	2

	Pojęcie praw człowieka i ich źródła.		
C2	Stany nadzwyczajne, podziała tych stanów oraz uregulowania prawne z nimi związane.	4	2
C3	Ograniczanie praw człowieka w stanie klęski żywiołowej	4	3
C4	Ograniczenie praw człowieka w stanie wyjątkowym	4	3
C5	Ograniczenie praw człowieka w stanie wojennym	4	3
C6	Zapobieganie nadużyciom ograniczeń praw człowieka w stanach nadzwyczajnych	6	3
C7	Podstawy prawa humanitarnego	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy z analizą tekstów źródłowych)	Teksty aktów prawnych
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadków) **M5 - Metoda praktyczna** (analiza przepisów prawa, analiza przykładów i stanów faktycznych)	Teksty aktów prawnych

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**----------**	**P1 – Egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny w formie opisowej) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć oraz stanu przygotowania do zajęć) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (wygłoszenie referatu w formie ustnej, dyskusja) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (analiza aktów prawnych i rozstrzygnięcie stanów faktycznych)	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			
	P1	F1	F2	F4	F5
W_01	x	x	x	x	
W_02	x	x	x	x	
U_01	x		x	x	x
U_02	x	x		x	x
U_03	x		x	x	
K_01			x	x	

K_02			x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca - ćwiczenia:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.

Ocena podsumowująca – wykład
Ocena ze egzaminu pisemnego stanowi podstawę zaliczenia wykładu. Skala ocen wg.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**60**	**36**
Praca własna studenta:		
przygotowanie do egzaminu	8	20
przygotowanie referatu	10	14
zapoznanie z literaturą	22	30
suma godzin:	**100**	**100**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kurzępa E., *Stany nadzwyczajne w polskim porządku prawnym*, Poltext, Rzeszów 2017.
2. Hołda J., Z. Hołda, D. Ostrowska, J. Rybczyńska, *Prawa człowieka – zarys wykładu*, Warszawa 2014
3. Prokop K., *Stany nadzwyczajne w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r*., Białystok 2005.
4. Wołpiuk W. J., *Państwo wobec szczególnych zagrożeń. Komentarz wybranych przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r*., Warszawa 2002.
5. Garlicki L., *Ponadnarodowa kontrola stanów nadzwyczajnych (na tle Europejskiej Konwencji Praw Człowieka),* [w:] *Prawo, parlament i egzekutywa we współczesnych systemach rządów. Księga poświęcona pamięci profesora Jerzego Stembrowicza*, red. S. Bożyk, Białystok 2009.

Teksty aktów prawnych

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483, ze zm.
2. Ustawa z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela, Dz. U. 2002, Nr 233, poz. 1955, ze zm.
3. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych z dnia 19 grudnia 1966 r., Dz.U. 1977, nr 38, poz. 167.
4. Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r.,Dz.U. 1993, nr 61, poz. 284, ze zm.
5. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej, Dz. U. 2014, poz. 333, ze zm..
6. Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym, Dz. U. 2014, poz. 1191.
7. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. 2014, poz. 1815.
8. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 kwietnia 2009 r. (Sygn. akt K 50/07), Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zbiór Urzędowy 2009/4A/51.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Wojtyczek K., *Konieczność jako legitymizacja działań władzy w demokratycznym państwie prawnym* „Państwo i Prawo" 1994 nr 9.
2. Koba L., Wacławczyk W., *Prawa człowieka. Wybrane zagadnienia i problemy*, Warszawa 2009.
3 Skwarzyński M., Tabaszewski R., Orzeszyna K., *Prawo międzynarodowe praw człowieka,* Warszaw 2020.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Bogna Wach
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	bognawach@wp.pl
podpis	Bogna Wach
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D9.ABiPP

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Siły zbrojne, policja, PSP, w zwalczaniu zagrożeń i wyzwań**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/~~specjalizacja~~	**Administrowanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Waldemar Kaak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**45/27**	**II/IV**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz systemu zarządzania kryzysowego w RP

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu możliwości wykorzystania potencjału Sił Zbrojnych RP, Policji i Państwowej Straży Pożarnej w zwalczaniu zagrożeń.

C2 - Zdobycie umiejętności w zakresie możliwości wykorzystania sił i środków będących w dyspozycji Sił Zbrojnych, Policji, Państwowej Straży Pożarnej w zwalczaniu zagrożeń i wyzwań związanych ze zdarzeniami kryzysowymi.

C3 - Przygotowania do efektywnego współdziałania z dowódcami pododdziałów wojskowych, jednostek policyjnych i straży pożarnej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	WIEDZA	
W_01	Student posiada niezbędna wiedzą w zakresie możliwości użycia sił i środków SZ, Policji i PSP w sytuacjach kryzysowych.	K_W02 K_W12
	UMIEJĘTNOŚCI	

U_01	Student posiada umiejętność planowania sił i środków w przypadku zaistnienia zdarzeń kryzysowych.	K_U05
U_02	Student posiada umiejętność formułowania zadań dla służb, straży oraz inspekcji w sytuacjach kryzysowych.	K_U06 K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi określić własne kompetencje w zakresie organizowania współdziała-nia ze służbami, strażami i inspekcjami.	K_K04 K_K10

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia**	0,5	0,5
C1	Użycie Sił Zbrojnych RP w sytuacjach kryzysowych. Zadania ustawowe.	5,5	2,5
C2	Obrona Terytorialna w działaniach kryzysowych	6	4
C3	Użycie sił Policji w sytuacjach kryzysowych. Zadania ustawowe.	7	4
C4	Użycie sił PSP w sytuacjach kryzysowych. Zadania ustawowe.	7	4
C5	Procedury użycia sił i środków podczas zdarzeń kryzysowych	7	4
C6	Obrona Cywilna oraz inne siły i środki w zwalczaniu sytuacji kryzysowych.	6	4
C7	Koordynacja użycia sił i środków w sytuacjach kryzysowych.	6	4
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące: dyskusje, pytania i odpowiedzi); **M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia kreacyjne: przygotowanie prezentacji/referatu; ćwiczenia przedmiotowe: analiza prezentacji/referatów przedstawionych przez studentów).	Laptop, rzutnik multimedialny.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych).	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	F1	F2	F5
W_01	x		
U_01	x	x	x
U_02	x		
K_01	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca - ćwiczenia:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)
R < 50% niedostateczny (2,0)

Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących.

Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**45**	**27**
Praca własna studenta:		
przygotowanie do ćwiczeń	18	25
zapoznanie z literaturą	12	23
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Gryz J., Kitler W., *System reagowania kryzysowego*, Toruń 2007
2. Żebrowski A., *Zarządzanie kryzysowe elementem bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej*, Kraków 2012.
3. *Doktryna współpracy cywilno-wojskowej Sił Zbrojnych RP DD/9*, Warszawa 2004.
4. Leszczyński M., Gumieniak A., Mochocki R., *Bezpieczeństwo w wymiarze lokalnym*, Warszawa 2013.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Liedel K., Piasecka P., Aleksandrowicz T. R., *Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem*, Warszawa 2013.
2. Misiuk A., *Instytucjonalny system bezpieczeństwa*, Warszawa 2013.
3. Wiśniewski B. Prońsko J., Lubiewski P., (red.), *Instytucje publiczne i prywatne w systemie zarządzania kryzysowego*, Warszawa 2018.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Waldemar Kaak
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	wkaak@wp.pl
podpis	Waldemar Kaak
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	

	Wydział	Prawa i Bezpieczeństwa
	Kierunek	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		D10.ABiPP

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Programy zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/~~specjalizacja~~	**Administrowanie bezpieczeństwem i porządkiem publicznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Krzysztof Gorazdowski**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin Stacjonarne/niestacjonarne**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**45/27**	**II/IV**	**3**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak wymagań wstępnych

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do zapobiegania przestępczości oraz administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, systemami bezpieczeństwa oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.

C2 - Przekazanie wiedzy na temat różnorodnych koncepcji dotyczących struktur społecznych i politycznych oraz sposobów zapobiegania przestępczości, rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.

C3 - Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa w celu tworzenia strategii zapobiegania przestępczości.

C4 - Przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych, krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym.

C5 - Przygotowanie do twórczego współdziałania i pracy w grupie.

C6 - Przygotowanie do uczestnictwa w projektach związanych z bezpieczeństwem.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego.	K_W02
W_02	Ma wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
U_02	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Posiada umiejętności obserwowania, wytwarzania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych przy użyciu różnych źródeł oraz ich interpretacji z punktu widzenia problematyki bezpieczeństwa.	K_K03
K_02	Trafnie dobiera metody badawcze niezbędne do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania bezpieczeństwem narodowym.	K_K10

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
C1	Kryminologiczne badania poczucia bezpieczeństwa	4,5	3,5
C2	Profilaktyka kryminalistyczna, kryminologiczna i penitencjarna	5	3
C3	Zadania organów władzy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego	5	3
C4	Przestępczość i jej determinanty	5	3
C5	Mechanizmy funkcjonowania kontroli społecznej	5	3
C6	Strategie zapobiegania przestępczości, strategia *community-oriented policing* (COP).	4	3
C7	Instytucjonalne formy działań na rzecz bezpieczeństwa,	4	2
C8	Analiza wybranych przykłady programów zapobiegawczych i prowadzonych kampanii społecznych (Bezpieczny senior, Razem bezpieczniej, Projekt Beccaria, Międzynarodowe Centrum Zapobiegania Przestępczości, Europejskie Forum Bezpieczeństwa Miejskiego)	4	2

C9	Policyjne systemy informacyjne, Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa, procedura Niebieskiej Karty, ochrona i pomoc dla pokrzywdzonego i świadka.	4	2
C10	Europejska Sieć Zapobiegania Przestępczości (*European Crime Prevention Network*)	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M2 - Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi; ćwiczenia kreacyjne, przygotowanie prezentacji, referatu)	Internetowy wykaz aktów prawnych, projektor multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć). **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji).	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	F1	F2	F3
W_01	x	x	
W_02	x	x	x
U_01	x	x	
U_02	x	x	
K_01		x	
K_02		x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena formułująca - ćwiczenia:
Student realizuje prace/ćwiczenia/projekty za które prowadzący przyznaje punkty (prace/ćwiczenia/projekty terminowe lub na zajęciach). W toku zajęć student może uzyskać max 100 pkt.
R > 91% bardzo dobry (5,0)
R > 81% ÷ 90% plus dobry (4,5)
R > 71% ÷ 80% dobry (4,0)
R > 61% ÷ 70% plus dostateczny (3,5)
R > 50% ÷ 60% dostateczny (3,0)

R < 50% niedostateczny (2,0) Ocena podsumowująca oceny jest sumą ocen formułujących. Student, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów potrzebnej do zaliczenia ćwiczeń może w czasie sesji przystąpić do kolokwium poprawkowego. Kolokwium poprawkowe obejmuje materiał z całego semestru.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Zajęcia realizowane z udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia (zgodnie z planem studiów)	**45**	**27**
Praca własna studenta:		
przygotowanie referatu lub prezentacji	8	13
przygotowanie do rozwiązania zadania	5	15
przygotowanie do zaliczenia	14	17
zapoznanie z literaturą	3	3
suma godzin:	**75**	**75**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	**3**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Kelling G. L., Coles C.M., *Wybite szyby. Jak zwalczyć przestępczość i przywrócić ład w najbliższym otoczeniu*, Poznań 2000. 2. *Bezpieczeństwo lokalne. Społeczny kontekst prewencji kryminalnej*, red. J. Czapska, J. Widacki, Warszawa 2000. 3. Czarnecki B., Siemiński W., *Kształtowanie bezpiecznej przestrzeni publicznej*, Warszawa 2004. 4. Taczkowska-Olszewska, J., Oręziak B., Wielec M., (red.), *Zarządzanie ludźmi w organizacji: zapobieganie przyczynom przestępczości*, Warszawa 2019.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Bałandynowicz A., *Zapobieganie przestępczości: studium prawno-porównawcze z zakresu polityki kryminalnej*. Warszawa 1998. 2. Bratton W., Knobler P., *Przełom. Jak szef policji nowojorskiej powstrzymał epidemię przestępstw*, Poznań 2000. 3. Koszewski R., Oręziak B., Wielec M., Done A., Janaszek B., Kieliszczyk M., King S., Maoret M., Randazzese L., Klonowska A., Małecka-Łyszczek M., Snarska M., Wyrobek J., Rosicki R., Jedynak T., Mezglewski A., *Wdrożenie metod i instrumentów zapobiegania przestępczości w organizacjach,* Warszawa 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	dr Krzysztof Gorazdowski
data sporządzenia / aktualizacji	02.06.2026 r.
dane kontaktowe (e-mail)	kgorazd@interia.pl
podpis	Krzysztof Gorazdowski
Czytelny podpis osoby upoważnionej do weryfikacji karty	